

Vyšetření nejčastěji zkrácených svalových skupin

Pod pojmem svalové zkrácení rozumíme stav, kdy dojde z nejrůznějších příčin ke klidovému zkrácení. Sval tedy při pasivním protahování nedovoluje dosáhnout plný fyziologický rozsah pohybu v kloubu. Zkrácené svaly mohou v patogenezi řady bolestivých syndromů pohybového aparátu hrát významnou roli.

Výrazný sklon ke zkrácení mají svaly s tzv. posturální funkcí. U člověka jsou to svaly, které udržují vzpřímený stoj, a to hlavně stoj na jedné dolní končetině. Stoj na jedné dolní končetině je jednou z nejčastějších posturálních situací, ve které se člověk nachází - je součástí stejné fáze krokového cyklu.

Charakteristika zkráceného svalu:

- sval v klidu ani nedosahuje své normální délky
- při pasivním protažení nedovolí dosáhnout plného rozsahu pohybu v kloubu
- sval nejeví známky zvýšení elektrické aktivity
- jde o funkční poruchu hybného systému – je tedy reverzibilní

Zkrácený sval ovlivňuje motoriku především tím, že:

- snižuje práh dráždivosti, snáze se aktivuje
- aktivuje se v situacích, kdy by měl být inaktivován (výrazně se to projeví při únavě)
- mění biomechaniku kloubu a tím i propioceptivní signalizaci
- ovlivňuje motorické stereotypy a následně dochází ke změně ekonomizace pohybu

Při vyšetření zkráceného svalu hodnotíme pasivní rozsah pohybu v kloubu v takové pozici a takovém směru, abychom postihli pokud možno izolovanou a přesně determinovanou svalovou skupinu.

Vyšetřujeme hlavně následující svaly:

- M. triceps surae (m. gastrocnemius i m. soleus)
- Flexory kyčelního kloubu (m. iliopsoas, m. rectus femoris)
- Flexory kolenního kloubu (m. biceps femoris, m. semitendinosus, m. semimembranosus)
- Adduktory kyčelního kloubu (m. pectineus, m. adductor brevis, m. adductor longus, m. adductor magnus, m. semitendinosus, m. semimembranosus, m. gracilis)
- M. quadratus lumborum
- Paravertebrální zádové svaly
- M. pectoralis major
- Horní část m. trapezius
- M. levator scapulae
- Flexory loketního kloubu (m. biceps brachii, m. brachialis, m. brachioradialis)
- M. sternocleidomastoideus

Při vyšetření zkrácených svalových skupin je nutné zachovávat přesné výchozí polohy, přesné fixace a směr pohybu. Podobně jako při vyšetření svalové síly svalovým testem nesmí být stlačeno svalové břicho svalu, který vyšetřujeme. Síla, kterou působíme ve směru vyšetřovaného rozsahu, nemá jít přes dva klouby.

